

Petr ŠTOVÍČEK, *Zrození a proměny rožmberské tradice v Třeboni. Edice textů Třeboňských pamětí*, České Budějovice 2007, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, diplomová práce, 184 s. + 1 nestránkovaná příloha.

Posudek oponenta diplomové práce

Předkládaná diplomová práce Petra Šťovíčka se zabývá vznikem, inspirací, proměnou a „druhým životem“ konkrétního historického pramene – textů Třeboňských pamětí – od 16. století do současnosti. Jde o problematiku, která se sice těšila mimořádnému zájmu českých historiků, jak to ostatně kolega Šťovíček dokládá v závěrečné kapitole diplomové práce, ovšem žádný z nich se doposud nevěnoval systematictějšímu studiu všech 65 dochovaných textů. Za hlavní cíl práce si autor vytknul ediční zpřístupnění těchto textů, které vedly k proměnám rožmberské tradice v Třeboni i ve středoevropském prostoru. K jejímu zpracování přistoupil se znalostí odborné literatury a prostudoval základní práce vážící se přímo k tématu. Své pojednání vystavěl na širokém výzkumu 65 rukopisů Třeboňských pamětí, které jsou uloženy ve Státním oblastním archivu v Třeboni, Státním okresním archivu v Táboře a Knihovně Národního muzea v Praze. Ve Státním okresním archivu v Jindřichově Hradci také prostudoval další písemnosti, jež se přímo váží k činnosti města Třeboň v 17. století.

Diplomovou práci Petra Šťovíčka lze rozdělit do dvou vnitřně propojených částí. V první (s. 7-65), kterou autor rozdělil do sedmi obsáhlých kapitol, nabídl analytický pohled na vybrané otázky, jež se váží ke vzniku, interpretačním možnostem a textové analýze Třeboňských pamětí. V prvních dvou oddílech se zabýval sémantickým významem slova paměti a hledal vhodný výraz pro označení všech 65 rukopisných textů. Ve třetí kapitole se věnoval zrození rožmberské tradice a utváření mýtu Petra Voka z Rožmberka jako hrdiny a „dobrého vládce“ v kolektivním myšlení třeboňských měšťanů. Ve čtvrté kapitole srovnal texty Třeboňských pamětí s Historií rožmberskou od Václava Březana a všímal si možné inspirace těchto historických pramenů. Pátý oddíl diplomové práce se věnoval možným autorům Třeboňských pamětí, zejména rodině Vavřince Benedikta Mecera. Pod vlivem historické antropologie se snažil naznačit jejich sociální a profesní růst po roce 1620. V šesté kapitole analyzoval šíření těchto písemností, pokusil se stanovit rozsah autorského rukopisu a hledal písemná svědectví a prameny, které sloužily jako podklady pro sepsání výše zmiňovaných textů. V poslední kapitole se zaměřil na „druhý život“ textů Třeboňských pamětí a proměny interpretace tohoto pramene od 18. do 20. století. Je jen škoda, že Petr

Šťovíček nevěnoval větší pozornost širší interpretaci událostí, jež výtěžil z textů Třeboňských pamětí. Před autorem by tak vyvstal barvitý obraz každodenního života na třeboňském panství v 16. a 17. století i konkrétních osob, které se podílely na sociální interakci. Ovšem to nebylo cílem předložené diplomové práce.

Ve druhé části svého pojednání přinesl Petr Šťovíček kritickou edici Třeboňských pamětí z let 1673-1834 (s. 66-167). Tato část diplomové práce měla za úkol podpořit otázky a názorně doložit tvrzení uváděná v analytické části práce. Pro snadnější orientaci v edici pečlivě sestavil rejstřík autorů a místní rejstřík. Celou diplomovou práci završil seznamem pramenů, literatury a užívaných zkratk. Také v této části Petr Šťovíček jednoznačně prokázal, že i po formální míře zvládl historické řemeslo.

Připomínky k práci jsou spíše koncepčního rázu. Autor se sice snažil správně oddělit analytický výklad od samotné edice textů Třeboňských pamětí, ovšem úvodní studii ukončil bez jakéhokoliv shrnutí vlastních poznatků – závěru. Ten, pro mne z nepochopitelných důvodů, vložil až za samotnou edici a rejstříky. Je také škoda, že se nevěnoval některým otázkám, jež naznačil až v samotném závěru práce, především symbolické rovině vzniku a šíření textu Třeboňských pamětí. Rovněž nelze souhlasit s výrokiem autora, že „*do dneš využívaná edice a studie Jaroslava Kolára vyšla v poměrně neznámém odborném periodiku Strahovská knihovna*“ (s. 61). Do budoucna bych doporučoval vyvarovat se tak příkrých soudů, neboť především mezi historiky středověku a raného novověku je tento odborný časopis dostatečně známý. Spíše to vypovídá o nedostatečné znalosti diplomanta relevantních českých vědeckých časopisů.

Výhrady také směřují k jazykové a stylistické stránce předložené diplomové práce. Ta se vyznačuje nejednotnou volbou slovesného času, nefunkčním opakováním slov a několika syntaktickými chybami (s. 26, 37, 42, 46, 55, 59). Také nejednotná grafická úprava poznámkového aparátu by si zasloužila větší pozornost. V případě, že autor používá latinské termíny a nejde o citace, by bylo nanejvýš vhodné, kdyby je uvedl v příslušném pádu a ne pouze v nominativu. Ostatně i v případě některých českých slov používá chybný pád (s. 46, 48). Práce pana Šťovíčka rovněž zbytečně oplývá množstvím cizích slov, která v některých případech znesnadňují úplné pochopení výkladu. Proto bych doporučoval je v naprosté většině případů nahradit vhodnějšími českými termíny (autarkie – soběstačnost). Navíc v některých případech jsou tyto výrazy chybně napsány (mane tekkel x mene tekkel s. 45). I když je diplomová práce psána kultivovaným jazykem, je třeba diplomantovi také vytknout nadužívání slovního spojení „*jinými slovy ...*“ (zejména první tři kapitoly).

Uvedené připomínky slouží především jako možné podněty pro autora. Z nich bych zdůraznil především větší důraz na interpretaci a konceptualizaci vytěžených textů Třeboňských pamětí na úkor ilustrace, které mohou dále přispět k osvětlení a pochopení vnitřních vztahů mezi jednotlivými texty, jejich autory i jejich ideologickým poselstvím. Analytická rozprava Petra Šťovíčka přináší množství nových vědeckých poznatků o tom, jak se utvářel obraz Petra Voka z Rožmberka i každodenního života na třeboňském panství od 16. století do současnosti. Proto diplomovou práci pana Petra Šťovíčka doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **velmi dobře**.

Borovany 20. ledna 2008

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.

